

Slutrapport

Ante

1 oktober 2019 – 31 december 2024

Vilket problem syftade insatsen till att finna en lösning på?

Ante startades 2019 som en respons på den betydande samt ökande ekonomiska utsattheten bland barnfamiljer i Bjuvs och Åstorps kommuner. Många barnfamiljer i dom båda kommunerna var beroende av olika former av ekonomiskt stöd från socialförsäkringssystemet. Något som i sin tur skapade en ond cirkel av ekonomisk utsatthet och utanförskap. Genom att stödja föräldrar i deras väg mot arbete eller utbildning hoppades processen minska antalet barn som växer upp i familjer beroende av offentlig försörjning. Förhoppningen var att processen skulle skapa en ökad stabilitet för hela familjen. Det långsiktiga målet var att bryta beroendecykeln och förbättra framtida generationers utbildnings och socioekonomiska utsikter.

Har problemställningen förändrats under tiden. I så fall hur?

Vid processens inledning identifierades den socioekonomiska utsattheten för barnfamiljer som en central problematik. Denna fråga är fortfarande aktuell och indikationer tyder till och med på att problematiken har intensifierats. Ett stort antal barn växer fortfarande upp i hushåll beroende av ekonomiskt stöd, vilket bidrar till en negativ spiral av utsatthet. Initialt uppskattades att de deltagande föräldrarna främst behövde stöd för att uppnå självförsörjning eller påbörja utbildning. Under processens gång har det dock blivit tydligt att många deltagare står inför mer omfattande och komplexa utmaningar än förväntat. Dessa inkluderar hälsoproblem, bristande utbildningsbakgrund, långvarigt beroende av diverse ekonomiska bidrag samt djupgående problem relaterade till familjesituationen.

Start- sluttid

1 oktober 2019 – 31 december 2024

Antes totalt 65 deltagare - fördelat på kön och ålder

Män 25 deltagare

30 – 39 år - 9 deltagare

40 – 49 år - 5 deltagare

50 – 59 år - 9 deltagare

60+ - 2 deltagare

Kvinnor 40 deltagare

30 – 39 år - 10 deltagare

40 – 49 år - 18 deltagare

50 – 59 år - 12 deltagare

Vilka har remitterat. Antal remisser per remittent?

Region Skåne: 24 remitterade deltagare

Bjuvs Kommun: 14 remitterade deltagare

Åstorps Kommun: 18 remitterade deltagare

Försäkringskassan: 4 remitterade deltagare

Arbetsförmedlingen: 5 remitterade deltagare

Vilka avslutsorsaker har processen lett till?

Studier: 9 deltagare

Arbete: 14 deltagare

Annan insats: 13 deltagare

Åter remittent: 18 deltagare

Flyttat: 5 deltagare

Sjukersättning: 6 deltagare

Antal personal som arbetat i insatsen som finansierats av förbundet

I processen så har det arbetat motsvarande 1.5 tjänst (2019 – 2020 - 1.25 tjänst)

Ekonomi (avser 2019 – 2023)

Budget	Egen finansiering (beskriv i volym eller i kostnader)	Beviljade medel	Faktiskt avropade kostnader
Personal			
Externa lokaler			
Egna lokaler			
Arbetsinsats befintlig			
Personal			
Utbildning			
Övriga kostnader			
TOTALT			4696176kr

Vilka mål hade insatsen enligt ansökan?

Huvudsyftet med processidén har sedan starten i oktober 2019 varit att på olika sätt främja vägen till självförsörjning för processens målgrupp som utgörs av socioekonomiskt utsatta föräldrar med minderårigt barn där den vuxne föräldern bedömdes vara i behov av samordnade insatser för att på sikt kunna nå självförsörjning. Målet med processen var att stödja dessa föräldrar bort från ett pågående bidragsberoende och mot självförsörjning. Ambitionen var vid processens start att 30% av avslutade deltagare skulle avslutas till självförsörjning. Ytterligare 20% av processens avslutade deltagare skulle påbörja yrkesinriktade studier. En ytterligare effekt av processen utifrån ett samhälleligt perspektiv förväntades vara att färre barn i dom båda kommunerna skulle växa upp i ekonomiskt utsatta familjekonstellationer. Processen förväntades i förlängningen att ha en gynnsam och positiv effekt på deltagarnas barn. Förhoppningen var att deltagarnas barn i högre grad förväntades söka sig mot fortsatta studier samt arbete på sin väg mot vuxenlivet.

Hur har målen uppfyllts?

Resultaten visar att målen till stor del har uppfyllts. Av de 65 deltagare som varit aktuella i processen mellan oktober 2019 och december 2024, har 31 % (20 personer) nått självförsörjning, där 14 personer fått arbete och 6 beviljats sjukersättning. Vidare så har 14 % (9 personer) påbörjat relevanta studier. Ytterligare 20 % (13 personer) har hänvisats till andra insatser som bedömdes vara mer lämpliga för deras behov. Samtidigt så har 28 % av deltagarna återremitterats till sina respektive remitterter för fortsatt stöd, och 7 % av deltagarna har flyttat under processens gång.

Kommentarer kring måluppfyllelse

Måluppfyllelsen för Finsam processen Ante visar att de ambitiösa målen på både individ och samhällsnivå till stor del har uppnåtts, även om vissa områden lämnar utrymme för förbättring. På individnivå har processen i stort lyckats nå den förutsatta målbilden. Andelen deltagare som nått självförsörjning vid processens slut motsvarande 31 %. Däremot ligger andelen deltagare som påbörjat relevanta studier, något under det förväntade målet på 20 %. Detta resultat skulle kunna peka på behovet av ytterligare anpassningar för att stärka deltagarnas möjligheter att ta del av utbildning.

På samhällsnivå är det mer svårt att exakt mäta måluppfyllelsen. Målet att minska antalet barn som växer upp i ekonomiskt utsatta familjer är långsiktigt och svårt att direkt koppla till enskilda insatser. Det är dock rimligt att anta att processen har bidragit positivt till denna målsättning. De föräldrar som uppnått självförsörjning eller kommit närmare arbetsmarknaden har sannolikt skapat stabilare ekonomiska och sociala förutsättningar för sina familjer, vilket i sin tur kan ge barnen bättre framtidsutsikter. Flera deltagare har också på olika sätt gjort betydande framsteg som kan bidra till att bryta den negativa cirkeln av bidragsberoende och socioekonomisk utsatthet.

En central insikt från processen är att målgruppen ofta haft mer komplexa behov än förväntat vid processens start. Utmaningar som hälsoproblem, bristande utbildning och behov av långsiktigt stöd har i många fall försvårat övergången till arbete eller studier. Detta belyser vikten av individanpassade insatser och nära samverkan mellan myndigheter för att kunna möta deltagarnas varierande behov. Dynamiken i dom individuella förändringsprocesserna har haft en direkt inverkan på processens måluppfyllelse. Många deltagare som från början identifierades som redo för att på allvar närma sig arbetsmarknaden eller studier har under processtiden visat sig behöva betydligt mer tid och ett mer omfattande stöd för att hantera personliga och familjerelaterade utmaningar. Sammanfattningsvis har processen visat att samordnade insatser kan ge påtagliga och positiva effekter för både individer och samhället.

Har deltagarna kommit från den/de målgrupp/er som angetts i ansökan?

Antes deltagare har näst in till uteslutande kommit ifrån den bestämda målgruppen, d.v.s. deltagarna har varit föräldrar med minderåriga barn samt varit i behov av samordnade insatser för att kunna nå eller närma sig självförsörjning. Vid några enstaka tillfällen så har deltagare som inte tillhör den aktuella målgruppen remitterats av misstag till processen. Felremitterade deltagare har genomgående återremitterats till samverkande part.

Kommentarer kring målgrupp

Under processens gång har det framkommit att målgruppen som helhet har haft betydligt fler och mer komplexa problemområden än vad som initialt förutsattes. Dessa utmaningar har i många fall utgjort betydande hinder för deltagarnas möjligheter att ta klivet ut på arbetsmarknaden eller påbörja relevanta studier. Målgruppen har genomgående präglats av ett långvarigt bidragsberoende, vilket ytterligare försvårar vägen mot självförsörjning. Detta har påverkat både deras ekonomiska förutsättningar och motivationen till att påbörja en livsförändring.

Problemen har inte bara påverkat deras förmåga att ta nästa steg utan också försvårat processen i stort. En ytterligare aspekt som i hög grad påverkat deltagarnas möjligheter att aktivt söka sig till arbete eller studier har varit faktorer kopplade till deras barn eller familjesituation.

Hur länge skulle deltagarna vara inskrivna?

Det framgår av den ursprungliga processansökningen att processen inte skall introducera någon förutbestämd tidsrymd som en deltagare får befinna sig i processen. Deltagarnas genomsnittliga tid i processen har uppgått till c: a 12 månader (11.75 månader). Deltagarnas individuella ”tid i processen” har varierat från tre (3) till 36 månader.

Kommentarer kring inskrivningstid

Deltagarnas variation av tid i processen belyser målgruppens skiftande behov och förutsättningar. För vissa deltagare så har en kortare inskrivningstid varit tillräcklig för att uppnå hållbara framsteg, medan andra har behövt mer omfattande och långsiktigt stöd för att hantera sina utmaningar. För vissa deltagare har även externa faktorer såsom omsorgsansvar för barn med särskilda behov påverkat deras möjlighet att fullt ut delta i processen. Detta har i sin tur förlängt behovet av stöd och påverkat inskrivningstiden. Den genomsnittliga inskrivningstiden reflekterar därmed inte enbart deltagarnas utgångsläge utan också processens förmåga att anpassa insatser efter individuella behov. Den flexibilitet som har genomströmat processen har varit en nyckelfaktor för att även deltagare med omfattande behov ska kunna göra framsteg, även om det skett i ett långsammare tempo. Erfarenheterna från processen understryker att långsiktiga och individanpassade insatser är centrala för att nå hållbara resultat. Detta gäller särskilt för målgrupper som står långt från arbetsmarknaden eller utbildning.

Vilken/vilka metod/er har använts?

Under processen så har Ante byggt sitt stöd till deltagarna på en kombination av Case Management och ett salutogent förhållningssätt. Case Management har använts som en strukturerad metod för att koordinera och optimera insatserna för varje individ. Metoden har bidragit till att skapa en tydlig och kontinuerlig väg framåt för deltagarna, med fokus på att bygga hållbara lösningar som tar hänsyn till varje individs unika behov och utmaningar. Den nära kontakten har varit avgörande för att identifiera hinder, sätta upp realistiska mål

och säkerställa att deltagarna fått rätt stöd vid rätt tidpunkt. En ytterligare hörnsten i processen har varit det salutogena förhållningssättet. Detta perspektiv har fokuserat på att identifiera och stärka deltagarnas resurser och förmågor snarare än att enbart adressera deras problem eller brister. Genom att lyfta fram individernas styrkor och bygga på deras befintliga kapaciteter har processen arbetat för att öka deltagarnas delaktighet i sin egen väg mot förändring. Detta har skapat en positiv grund för deltagarnas utveckling och ökat deras förutsättningar att nå självförsörjning eller påbörja relevanta studier.

Större delen av arbetet inom Ante har skett genom individuella möten med deltagarna. Denna metod har möjliggjort ett nära och personligt stöd som kunnat anpassas efter varje individs unika behov och förutsättningar. Individuella möten har också gett deltagarna möjlighet att känna sig hörda och bekräftade, vilket varit en viktig faktor för att bygga tillit och motivation.

Kommentar kring metod

Metoderna som använts i processen har sedan starten kontinuerligt kalibrerats och anpassats för att möta Antes målgrupps varierande och komplexa behov. Detta adaptiva arbetssätt har varit en framgångsfaktor, då målgruppen omfattar individer med skiftande förutsättningar och utmaningar som kräver flexibla och individanpassade insatser.

De metoder som utvecklats inom processen har visat sig vara väl lämpade för att skapa hållbara förändringar i deltagarnas livssituation och ge dem förutsättningar att närma sig självförsörjning. Case Management som har utgjort kärnan i arbetet och visat sig vara en effektiv metod för att skapa struktur och kontinuitet i stödet till deltagarna i processen.

Metoden har gjort det möjligt att möta deltagarnas behov ur ett helhetsperspektiv, där både deras personliga och familjära förutsättningar tagits i beaktande.

Process deltagarnas individuella handlingsplaner har utformats i nära samarbete med deltagarna för att identifiera tydliga mål och delmål och säkerställt att planen varit realistisk och anpassad till varje individs unika situation. Handlingsplanerna har skapat en känsla av delaktighet och ansvar hos deltagarna, vilket i sin tur har främjat deras motivation och engagemang i processen. Deltagarnas individuella resurser och styrkor, d.v.s. ett salutogent förhållningssätt har genomsyrat arbetet. Detta har inneburit att fokus lagts på att identifiera och stärka deltagarnas resurser och förmågor, snarare än att enbart adressera deras problem. Det salutogena perspektivet har bidragit till att skapa en positiv och framtidsinriktad dialog med deltagarna, där deras egen kapacitet att ta kontroll över sin situation och skapa förändring lyfts fram. Under processens gång har även andra metoder och arbetssätt prövats, såsom gruppverksamheter i Bjuv och Åstorp.

Trots att dessa gruppverksamheter initialt erbjöd en möjlighet för deltagarna att dela erfarenheter och stötta varandra, visade utvärderingarna att resultaten inte nådde den

förväntade nivån. Detta ledde till att gruppverksamheterna avvecklades och att fokus återigen lades på individuellt stöd. Denna erfarenhet understryker vikten av att kontinuerligt utvärdera och anpassa metoderna för att säkerställa att de ger det önskade resultatet. De metoder som använts i Ante har i flera fall resulterat i hållbara förändringar i deltagarnas liv. Individanpassade insatser och det nära stödet med Case Management har hjälpt deltagarna att överkomma hinder och närma sig självförsörjning eller utbildning. Det salutogena förhållningssättet har skapat en grund för personlig utveckling och stärkta resurser.

Vilka positiva effekter har insatsen haft

- För deltagarna
- För myndigheterna

Ante har haft flera positiva effekter för deltagarna och i förlängningen även för deras familjer. Processen har hjälpt en del av deltagarna att nå självförsörjning eller ta viktiga steg i den riktningen, vilket förbättrat deras ekonomiska situation och skapat stabilare och förhoppningsvis mer positiva livsförhållanden. För många deltagare har insatsen också stärkt känslan av social inkludering och förmågan att hantera vardagens utmaningar. Insatsen har haft en gynnsam inverkan på deltagande föräldrar, som blivit förebilder för sina barn och sannolikt inspirerat dem att värdera utbildning och arbete högre. Som förberedande insats har Ante stärkt deltagarnas motivation och kapacitet, vilket underlättat för remitterande myndigheter att arbeta mer fokuserat och effektivt. Samtidigt har insatsen avlastat myndigheter genom att hantera deltagare med mer komplexa behov och därigenom skapat utrymme för andra prioriteringar. Ante har i förekommande fall också fungerat som ett komplement till förbundets samverkande myndigheters egna insatser.

Vilka lärdomar kan dras av insatsen

- *För deltagarna*
- *För samverkan mellan myndigheterna*

Under processen har det blivit tydligt att det tar tid att skapa förändring, många har dessutom behövt hjälp för att hitta och behålla motivationen. Små, stegvisa framsteg har varit viktiga för att hålla engagemanget uppe och skapa långsiktiga resultat. Många deltagare har uppskattat insatser inom processen som är kopplade till deras vardag och som gör konkret skillnad i deras liv. Samtidigt har aktiviteter som känts för teoretiska eller svåra att använda i praktiken ofta lett till frustration. När processen började beskrev flera deltagare sin situation som hopplös och motivationen var låg. Genom att kombinera insatser för att höja motivationen med praktiskt stöd, som coaching och information, har de successivt börjat tro mer på framtiden och på sin egen förmåga. För samverkande myndigheterna inom förbundet så har Ante förhoppningsvis poängterat vikten av effektiv samordning, där resurser och kompetenser kombinerats för att bättre möta deltagarnas behov. En ytterligare lärdom är att en viss flexibilitet inom myndigheternas respektive regelverk har varit nödvändig för att kunna anpassa stödet till målgruppen. Långsiktighet och hållbara lösningar, såsom utbildningar som leder till jobb har varit centrala.

Hur ska gjorda erfarenheter tas tillvara efter avslutad insats

- *För insatsägaren*
- *För övriga myndigheter*

Efter processens avslut så bör de insikter och lärdomar som framkommit tas tillvara. Processägaren bör dokumentera erfarenheterna, med särskilt fokus på betydelsen av individanpassning och flexibilitet för att möta målgruppens varierande och komplexa behov. Dessa insikter kan utgöra en värdefull grund eller ett kompletterande verktyg vid utvecklingen av framtida insatser. För de samverkande myndigheterna erbjuder erfarenheterna från processen perspektiv både på individnivå och vid utformningen av bredare strategier. Processen har också visat att samverkan mellan myndigheter är en effektiv metod för att bemöta målgrupper med komplexa behov.

Uppgiftslämnare:

Johan Forsgren

